

Univerzita Hradec Králové
Filozofická fakulta
Katedra sociologie

Posudek oponenta bakalářské práce

Jméno autora	Vojtěch Herčík
Název práce	Informační gramotnost různých generací a důvěra v média
Studijní obor	Sociologie obecná a empirická
Vedoucí práce	doc. Mgr. Ján Bunčák, CSc.
Oponent práce	PhDr. Michal Tošner, Ph.D.
Rok obhajoby	2019

Hodnocení cíle/ů práce (charakteristika cíle, způsob jeho stanovení, užitečnost cíle, slovně)

Cíl práce, jak byl stanoven v zadání je stanoven náležitě a míří na prozkoumání aktuálního problému vyhodnocování důvěryhodnosti mediovaných zpráv a s tím související každodenní praktiky. Téma považuji za sociologicky relevantní a společensky aktuální, neboť dezinformace, produkce a šíření nepravdivých zpráv jsou problémem jak diskutovaným (politiky, žurnalisty, sociology, politology i veřejností), tak i prožívaným každým účastníkem mediální komunikace v konfrontaci s novými informacemi.

V předchozí neobhájené verzi se student zaměřil na tzv. informační gramotnost u společenských skupin kategorizovaných jako generace na vzorku s dosaženým středoškolským vzděláním. Nahrazení pojmu gramotnosti pojmem důvěry nevyřešilo slabiny předchozí podoby bakalářské práce. Teoretické uchopení navíc bylo provedeno v závislosti na jednom konkrétním užitém sekundárním zdroji, jak ukáží níže. Cíl práce se tedy podařilo naplnit pouze z malé části.

Hodnocení obsahové stránky práce

<i>Užití zásadní odborné literatury a zdrojů</i>	ano	<i>s výhradami</i>	ne
<i>Přiměřená odborná terminologie práce</i>	ano	s výhradami	ne
<i>Vhodně zvolená metodologie</i>	ano	s výhradami	ne
<i>Práce s výzkumnými otázkami</i>	ano	<i>s výhradami</i>	ne
<i>Adekvátní průběh analýzy dat</i>	ano	<i>s výhradami</i>	ne
<i>Splnění deklarovaného cíle/cílů práce</i>	ano	s výhradami	ne

Hodnocení formálních kritérií práce

<i>Stylistická úroveň práce</i>	<i>dobrá</i>	s výhradami	špatná
<i>Pravopis a gramatika</i>	<i>dobré</i>	s výhradami	špatné
<i>Vhodná grafická úprava stránkování a textu</i>	<i>dobrá</i>	s výhradami	špatná
<i>Zpracování tabulek, obrázků, příloh</i>	dobré	s výhradami	špatné

Zásadní připomínky k obsahové úrovni práce

Přítomný text, je přepracováním předchozí bakalářské práce. Namísto napravení nedostatků předchozího pokusu o naplnění cíle student původní cíl opouští, a aniž by však bylo jasně definováno, jaké je nové téma (implicitně je to otázka důvěry v média nahrazující koncept „mediální gramotnosti“), a aniž by byla stanovena jasně nová výzkumná otázka, student deklaruje výsledek, který spíše vyznívá jako čisté teoretické rozlišení „racionální a iracionální důvěry v média“.

Teoretická část pak tedy není vedena výzkumnou otázkou a sestává se z přehledu teorii obecných mediálních teorií klíčových autorit sociologie médií, který je v principu řazen a strukturován poněkud mechanicky, i když je rozvíjením úvahy o „důvěře v média“. Navíc se opírá o sekundární zdroje a některé teorie (např. Luhman) jsou pojaty reduktivně a instrumentálně k ilustraci předem přijatého předmětu důvěry. Od obecnějších artikulací této kategorie student postupuje k popisu dosavadních sociologických výzkumů důvěry v mediální sdělení od klasických po recentní výzkumy v českém

prostředí (CVVM, STEMARK a další). Na závěr přehledu výzkumu postrádám syntézu či diskusi, která by jejich pojednání vytěžila teoreticky či metodologicky pro účel vlastního výzkumného úsilí.

Výzkumné otázky v empirické části tematizují otázku míry racionality v důvěře v média s rozlišením na racionální a iracionální, ačkoliv se rozlišení doložně v této podobě se v teoretické části neobjevuje.

Závěr nepůsobí přesvědčivě, autor opět připisuje skupině aktérů ve vzorku výzkumu hodnotově vyšší úroveň racionality, tak jako ve verzi minulě ji přičítal vyšší míru mediální gramotnosti.

Zásadní připomínky k formální úrovni práce

Z hlediska grafického a jazykového je práce vcelku náležitá. Problematická je práce s odbornými zdroji.

Otázky k obhajobě práce

Prosím, aby se autor bakalářské práce vyjádřil k námitkám vůči práci s odbornou literaturou, a k námitkám vůči provedení výzkumu.

Stručné slovní hodnocení (dle uvážení posuzovatele)¹

Z hlediska zpracování, jako oponent konstatuji, že struktura práce a řazení tezí do velké míry kopíruje Disertační práci na toto téma (Sedláčková 2009), která je alespoň přiznána na určitých místech referencí ke zdroji. Systém antiplagiátorské kontroly sice neidentifikoval shodu se zdroji na úrovni plagiátu, ale při srovnání zdroje a vlastního textu je ve struktuře a postupu nápaditá podobnost mezi přítomným textem a zdrojem.

Výsledné hodnocení práce

Práci tedy hodnotím jako málo zdařilou, ne zcela zvládnutou a to jak po stránce teoretické i z hlediska vlastního výzkumu.

Navržené hodnocení

Předloženou bakalářskou práci Vojtěcha Herčíka navrhuji komisi, v případě, že student bude adekvátně reagovat, hodnotit stupněm E.

datum a místo

podpis autora posudku

Hradec Králové 7.1. 2020

¹ Např. náročnost tématu, specifika řešení, samostatnost nebo invence studenta, co jsou hlavní klady, nedostatky práce, případně jaký je přínos, nebo využitelnost práce, navrhovaná doporučení k možnému zužitkování práce; zejména však návrh řešení pro případ nedoporučujícího posudku: a) upřesnit, doplnit nebo rozvést stanovenou pasáž, b) opravit, přepracovat stanovenou pasáž, c) přepracovat celou práci na zadané téma, d) vypracovat novou práci na nové téma.